

τὸ ἅγιον πνεῦμα πᾶσαν ἑαυτήν πρὸς ἀποκλεισμόν τῶν ἄλλων πιστῶν. Χάρις τῷ Θεῷ, εἴμεθα οἱ μόνοι ἐπὶ γῆς ἄνευ ἱερέων. Διὰ τί νὰ παραδίδωμεν τὰ τέκνα μας εἰς μισθωτάς τροφούς, ὅταν ἀφθονῶμεν γάλακτος; Αἱ τροφαὶ αὗται ταχέως θὰ θέλωσι νὰ κυβερνήσῃ τὰ τοῦ οἴκου, τύραννοι καθιστάμενοι καὶ τῆς μητρὸς καὶ τοῦ τέκνου. Ὁ Θεὸς εἶπε, ὁρᾶν ἐλάβετε, ὁρᾶν δότεν. Λοιπὸν μετ' αὐτοῦ τοῦ λόγου, πολυμῶνεν ποτε νὰ ἐμπορευώμεθα τὸ Εὐαγγέλιον, νὰ πωλῶμεν τὸ ἅγιον πνεῦμα καὶ νὰ μεταβάλλωμεν τὴν ἐκκλησίαν εἰς ἐμπορικὸν οἶκον; Οὐδέποτε θὰ δώσωμεν χρήματα εἰς ἄνδρας μελανείμονας, ὅπως βοηθῶσι δῆθεν τοὺς πτωχοὺς, θάπτωσι τοὺς νεκροὺς ἡμῶν καὶ κατηγῶσι τοὺς πιστοὺς. Τὰ καθήκοντα ταῦτα θεωροῦμεν πολὺ ἱερά καὶ δὲν ἐκχωροῦμεν εἰς ἄλλους. — Ἀλλὰ πῶς διακρίνετε, ὑπέλαβον ἐγὼ τότε, ἐάν τὸ ἅγιον πνεῦμα σᾶς ἐμπνέῃ ἐν τοῖς λόγοις; — Ὅστις παρακαλέσας τὸν θεὸν πρὸς φωτισμὸν τοῦ πνεύματός του ἀπαγγέλλει ἀληθείας εὐαγγελικὰς, τὰς ὁποίας αἰσθάνεται, ἔστω βέβαιος ὅτι ἐμπνέεται ἄνωθεν.

Μοὶ παρέθηκε πάλιν τὰς γραφὰς πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι δὲν ὑπάρχει χριστιανισμὸς ἄνευ ἀμέσου ἀποκαλύψεως, καὶ μετὰ τὴν ἀπόδειξιν ταύτην μοὶ εἶπεν. — Ὅταν κινήσῃς μέλος τι τοῦ σώματος, μὴ διὰ τῆς ἰδίας δυνάμεώς σου τὸ κινεῖς; Ὁχι, βεβαίως, διότι τὸ μέλος τοῦτο πολλάκις ἔχει κινήσεις ἀκουσίας. Ἀρα ὁ πλάσας τὸ σῶμά σου, κινεῖ αὐτὸ τὸ σῶμα. Καὶ μήπως σὺ πλάττεις τὰς ιδέας, αἵτινες σχηματίζονται ἐν τῷ νῷ σου; οὐδόλως, διότι καὶ ἄκων λαμβάνεις αὐτάς. Ἀρα ὁ πλάστης τῆς ψυχῆς σου, δίδει εἰς σὲ τὰς ιδέας; ἀλλ' ἐπειδὴ συγχρόνως σὲ ἔπλασε ἐλεύθερον, σοὶ δίδει τὰς ιδέας, ὥν καθίστασαι ἄξιος ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ σου. Ἐν Θεῷ καὶ ζῆς καὶ ἐνεργεῖς καὶ σκέπτεσαι, ἀρκεῖ λοιπὸν μόνον ν' ἀνοίξῃς τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ φῶς, ὅπερ φωτίζει πάντας τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως ἔδῃς τὴν ἀλήθειαν καὶ δείξῃς αὐτὴν καὶ εἰς ἄλλους. — Ἀ! ἰδοὺ σωστὸς ὁ πᾶτερ Μαλεμβράχιος, ἀνέκραξα. — Γνωρίζω τὸν Μαλεμβράχιόν σου, εἶπεν ἡτο ὀλίγον Κουάκερος, ἀλλ' ὄχι ὅσον ἔπρεπε.

Ταῦτά εἰσι τὰ σπουδαιότερα τῶν ἀφορῶν-των τὴν αἵρεσιν τῶν Κουακέρων, ὅσα ἐμα-θὼν ἐκ τῆς περιέργου ταύτης ἐπισκέψαί μου. Προσεχῶς θέλετε ἰδεῖ τὴν ἐτι περιε-γοτέραν ἱστορίαν τῆς αἵρέσεως ταύτης.

Γ.

ΒΙΚΤΩΡ ΑΛΦΙΕΡΗΣ.

Ἐνορίσαμεν κατάλληλον νὰ δημοσιεύσω-μεν βιογραφικὰς τινὰς εἰδήσεις περὶ τοῦ με-γάλου Τραγικοῦ τῆς Ἰταλίας, ἀρυσθέντες αὐτὰς ἐκ διαφόρων πηγῶν· τὸ μὲν, διότι αἱ πλείσται τῶν τραγωδιῶν τοῦ μετεφράσθη-σαν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς εἰς τὴν ἡμετέ-ραν γλῶσσαν, ὡς ἀκόμη τελευταῖον ὁ Σαούλ· τὸ δὲ, διότι πολλάκις ἀπὸ τῆς σκληρῆς δι-δαχθεῖσαι ἐστέρθησαν διὰ τῆς μεγαλειτέ-ρας ἐπιτυχίας.

Ὁ Βικτωρ Ἀλφιέρης ἐγεννήθη, ἐν Asti πόλει τοῦ Πεδεμοντίου, τὴν 17 Ἰανουαρίου τοῦ 1749 ἐξ εὐγενοῦς καὶ ἐπισήμου οἰκο-γενείας. Τὰ πρῶτα τῆς νεότητός του ἔτη διήλθεν ἐν ἀργίᾳ καὶ ἀσωτείᾳ εἰς τὸ ἐν Του-ρίνῳ Λύκειον τῶν εὐγενῶν. Δεκαεπταετῆς ἡσθάνθη ἀκατάσχετον ἐπιθυμίαν πρὸς πε-ριήγησιν καὶ ἐπὶ ὅκτῳ ὅλα ἔτη εὗρίσκετο εἰς διηνεκὴ κίνησιν. Περιήλθε τὴν Γαλλίαν, Ἰταλίαν, Ἀγγλίαν, Ὁλλανδίαν, Γερμανίαν, Δανιμαρκίαν, Ῥωσίαν, Σουηδίαν, Πρωσίαν, Ἰσπανίαν καὶ Πορτογαλίαν, ἀποφεύγων ἀ-πανταχοῦ, ὡς ὁ διάβολος τὸ θυμιάμα, τὰς γυναῖκας, ἐκ τοῦ φόβου μὴ ἔκτακτόν τι πά-θος τὸν παρακωλύσῃ νὰ περιέλθῃ τὸν κό-σμον. Ἀλλ' ἐπανελθὼν εἰς Τουρίνον συνέ-δεσε σχέσεις μετὰ γυναικὸς ὅλως ἀναξίας αὐτοῦ. Ἀσθενήσας δὲ ποτε ταύτης βα-ρέως, ἐνῷ ὁ Ἀλφιέρης διήρχετο τὰς ὥρας παρὰ τὴν κλίνην τῆς, νύκτα τινα κατὰ τύ-χην διέκρινε εἰκόνα ἐπὶ τοῦ τοίχου κρεμα-μένην καὶ παριστῶσαν τὸν Ἀντώνιον καὶ τὴν Κλεοπάτραν, ἥτις τοσοῦτον κατέ-πληξε τὴν φαντασίαν του, ὥστε λαβὼν ἀ-

μέσως τεμάχιον χάρτου ἀπεπειράθη νὰ γράψῃ σκητὴν τινὰ δράματος, ὅπερ ὁμῶς οὐδὲν ἄλλο ἦτο, ἢ ἔκφρασις τῶν αἰσθημάτων τῆς καταβιβρωσκούσης τὴν καρδίαν του λύσσης καὶ αἰσχύνης.

Πόσα ἐμπόδια διεχώριζον τὸν Ἀλφιέρν ἀπὸ τῆς δόξης!

Ἦτο εἰκοσαετής καὶ ὁμῶς οὐδ' αὐτὴν τὴν μητρικὴν του γλῶσσαν ἐγνώριζεν· ἐπειδὴ ἡ τῆς Κλεοπάτρας του γλῶσσα μόνον ἀπὸ τοὺς Πιεμοντίους τῆδύνατο ν' ἀναγνωσθῇ. Ἦτο τότε ὁ Ῥαφαὴλ χωρὶς χρώματα, ὁ Μιχαὴλ Ἀγγελος ἀνευσμίλης. Ἀλλ' οἱ φραγμοὶ οὗτοι οὐδ' ὅλως ἐξέπληξαν τὴν μεγαλοφυΐαν. Καὶ ἰδοὺ, ὁ τὴν φαντασίαν τοσοῦτον θερμὴν καὶ παράφορον ἔχων εἰκοσαετής ἀνὴρ, ρίπτεται εἰς τὸ βάραθρον τῆς Γραμματικῆς. Ἀποστηθίζει τὸν Δάντην, τὸν Πετράρχην, τὸν Ἀρίστον. Μεταφράζει τὸν Σινέσιον, Βιργίλιον καὶ Ἰουβενάκιον· καὶ ἐν πεζῷ Γαλλικῷ συντάσσει δράματα ἀνασυντάσσων ἀκολουθῶς αὐτὰ εἰς τὴν μητρικὴν γλῶσσαν.

Τὴν αἰφνιδίαν ταύτην μεταβολὴν ὀφείλει ἰδίᾳ εἰς τὴν χήραν τοῦ τελευταίου τῶν Στουαρτῶν Κόμησσαν Albany, ἥτις τῷ ἐνέπνευσε σφοδρότατον ἔρωτα, ὅστις μετέβαλε τὸν κοῦφον νεανίαν εἰς ἐμβριθὴ συγγραφέα.

Ἀλλ' ὤφριλε πολλὰ νὰ ὑπερπηδήσῃ καὶ ἄλλα σπουδαῖα κωλύματα. Ἡ τότε ἐν Πεδεμοντίῳ βασιλεύουσα τυραννία, ὅχι μόνον δὲν ἐπέτρεπε τὴν δημοσίευσιν ἔργων γενναίων καὶ φιλελευθέρων αἰσθημάτων, ἀλλὰ κατεδίωκε τοὺς δημοσιεύοντας αὐτὰ, καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ διὰ νόμου ἀπαγόρευεν εἰς πάντα Πιεμόντιον ἀνευ ἀδείας τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς τὴν δημοσίευσιν βιβλίου ἐπὶ ποινῇ προστίμου 600 σκούδων. Οἱ δὲ ἐλεγκταὶ οὗτοι εἶχον τὰς ψαλίδας τῶν τοσοῦτον μακρὰς καὶ κοπτερὰς, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ διαφύγῃ τις αὐτάς. Τὸ θεῖον τῆς ἐλευθερίας ὄνομα ἦτο ἀπὸ τῆς πατρίδος του προγεγραμμένον. Πλὴν τὸ δημοκρατικὸν τοῦ Ἀλφιέρν πνεῦμα δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποβληθῇ εἰς περιορισμὸν, διότι ἠθέλε βεβαίως πνιγῇ ὡς αἰτὸς ἐν κλωδίῳ. Ὅθεν ὁ ἀληθῶς μέγας οὗτος ἀνὴρ μὴ δυνάμενος νὰ ᾔσκηται συγχρόνως Πιεμόντιος καὶ μεγαλοφυΐης, ἐκπιεμοντεύεται διὰ περιφανεστάτου τρόπου.

Παραχωρεῖ δι' ἐπισήμου πράξεως εἰς τὴν Κόμησσαν Kamiana ἅπασαν τὴν πατρικὴν περιουσίαν, πύργους, γαίαις καὶ ἕτερα κτήματα, διαφυλάξας δι' ἑαυτὸν μόνον μετρίαν τινὰ σύνταξιν καὶ ἀπέρχεται εἰς Γαλλίαν.

Κατὰ τὸ 1788 ἐνυμφεύθη κρυφίως τὴν ἀνωτέρω ῥηθείσαν Κόμησσαν Albany καὶ διέτριψεν εἰς Γαλλίαν μέχρι τοῦ 1789. Ἐκεῖ διαμένων κατελήφθη ὑπὸ ἀπείρου ἐνθουσιασμοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1789, ὅστις ὁμῶς ἀκολουθῶς μετετράπη εἰς σφοδρότατον κατὰ τῆς Γαλλίας μίσος, διότι ἀναγκασθεὶς κατὰ τὴν τρικυμίᾳ καὶ τρομερὰν ἐκείνην ἐποχὴν νὰ μεταναστεύσῃ ἀπώλεσε τὴν περιουσίαν του, δήμευθῆσαν ὑπὸ τῆς προσωρινῆς κυβερνήσεως. Ἀποσυρθεὶς δὲ εἰς Φλωρεντίαν ἀπέθανε κατὰ τὸ 1803, ἀφοῦ προηγουμένως διέγραψε τὰ κυριώτερα τῶν συμβάντων τοῦ βίου του.

Δὲν πρέπει νὰ παρελθῶμεν ἐν σιωπῇ συλλογισμὸν τινὰ τοῦ ποιητοῦ ὅστις ἀποδεικνύει ὅποσον μεγάλην ιδέαν εἶχε περὶ τῆς ἀξίας του καὶ πρὸ πάντων ὅποσον ἐξέτιμα τὴν σπουδὴν τῆς ἡμετέρας γλώσσης. Ἐν μέσῳ τῶν δεινῶν τῆς τελευταίας θανατηφόρου ἀσθενείας του ἔχων ἐν τῇ μνήμῃ τὸ γνωμικὸν τοῦ Ὁρατίου,

Sume superbiam quesitam meritis, ἤτοι «Λάβε τὴν ὑπερηφανείαν ἣν ἀπαιτεῖ ἡ ἀξία» ἠθέλησε νὰ βραβεύσῃ ἑαυτὸν, διότι, κατὰ τὴν ἔκφρασιν του, ἐν προδεδηκυῖα ἡλικίᾳ ἐξέμαθεν δι' ἐπιμόνου σπουδῆς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Διανοήθη λοιπὸν νὰ συστήσῃ ἱπποτικὸν τάγμα, ἔχον ὡς παράσημον περιδέραιον, ἐφ' οὗ νὰ ὑπάρχωσιν ἐγκεχαραγμένα τὰ ὀνόματα εἰκοσιτριῶν ἐκ τῶν ἀρχαίων καὶ νέων ποιητῶν. Τὸ περιδέραιον τοῦτο ὤφριλε νὰ ᾔσκηται χρυσοῦν μὲ λίθους σκληροῦς καὶ πολυτίμους καὶ ἐν μέσῳ αὐτοῦ νὰ κρέμαται ἀνάγλυφον τοῦ Ὁμήρου, ὑπὸ τὸ ὁποῖον δύο στίχοι ὑπ' αὐτοῦ ποιηθέντες. Ὁ Ἀλφιέρν θεωρῶν ἑαυτὸν ἱππότην τοῦ Ὁμήρου ἐφεῦρε τάγμα κατὰ πολὺ ὑπέρτερον τοῦ τῶν αὐτοκρατόρων.

Ἡ Κόμησσα Albany ἐδημοσίευσεν ἐν Πίζῃ κατὰ τὸ 1805—1815 τὰ ἅπαντα τοῦ δευτέρου αὐτῆς συζύγου ἐκ 35 τόμων συγγραμμάτων καὶ μετὰ ταῦτα ἐνυμφεύθη τρί-

τον, κρυφίως πάντοτε, ἀσημόν τινα Γάλλον ζωγράφον ὀνόματι Xavier Fabre.

Ἡ πρώτη τοῦ Ἀλφιέρη τραγωδία, ἥτις ἐπέσυρε τὴν κοινὴν προσοχὴν καὶ ἐπευφημίαν, ἦτο *Φίλιππος ὁ δεύτερος*, διακρινομένη πρὸ πάντων διὰ τὴν δύναμιν τοῦ λόγου καὶ συλλογισμοῦ. Ταύτην παρηκολούθησαν δεκάτρεις ἄλλαι, ἐξ ὧν διὰ μὲν τὴν τέχνην καὶ τὸ πάθος διακρίνεται ὁ *Ὀρέστης*, διὰ τὸ ὕψος ὁ *Σαοῦλ* καὶ διὰ τὸν ἔρωτα ἡ *Μύρρα*. Ἐκτὸς τούτων συνέταξε τὸ ἐπικὸν ποίημα ἡ *Ἐρρουρία ἐκδικουμένη*, σατύρας τινὰς κατὰ μίμησιν τοῦ Περσίου, ἀσμάτια, καὶ ἐν πεζῷ τὸ περὶ *τυραγνίας* ἐγχειρίδιον. Ἐδημοσίευσεν δὲ ἐπιτυχῆ μεταφράσιν τοῦ Σαλλουστιοῦ καὶ ἐνησχολήθη πολλὰ εἰς τὴν σπουδὴν τῶν Ἑλλήνων τραγικῶν, Αἰσχύλου, Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου.

Ὁ Ἀλφιέρης παρὰ τοῖς Ἰταλοῖς εἶναι ὅτι ὁ Κορνήλιος παρὰ τοῖς Γάλλοις. Εὐρέων τὴν τραγωδίαν νηπιάζουσιν καὶ εἰς μικρὰς ἐρωτικὰς ἐρεσχελεῖας περιστρεφομένην, ἐπανήγαγε εἰς τὸν ἀληθῆ αὐτῆς προορισμὸν καὶ ἀξίαν, καὶ ἠδυνήθη ν' ἀνεγείρῃ τὸ ἔθνος τοῦ ἐκ τῆς παλαιᾶς ἀμαθείας καὶ ἀδρανείας, εἰς ἃ ἦτο βεθυθισμένον· διὸ δύναται δικαίως νὰ συγκαταριθμηθῇ μετὰ τοῦ Δάντου, Παρίνη καὶ Μαντζόνι καὶ ἐν γένει μετὰ τῶν μεγάλων τῆν Ἰταλίας ἑθνικῶν ποιητῶν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ.

ΜΕΣΟΝΥΚΤΙΟΙ ΩΡΑΙ.

Ἐπιστρέφω τὴν στιγμὴν ταύτην ἀπὸ τῆς Ἀκροπόλεως, ἥτις διὰ πυροτεχνημάτων φωταγωγομένη ἔμελλε νὰ ᾔησε σκοπὸς μικροῦ περιπάτου τοῦ Πρίγκηπος τῆς Οὐαλίας μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἐν τοῖς Ἀνακτόροις γεύματος. Πλῆθος πολὺ ὑπῆρχεν ἤδη ἐκεῖ συνηγμένον, ὅτε μετέβην καὶ ἐγὼ· ἡ ἑσπέρα ἦτο, ἢ μᾶλλον εἶναι λαμπρὰ· ἡ σελήνη φωτίζει τὴν γῆν. Βμαγεύθην ἐκ τῆς θέας τῶν λαμπρῶν ἐκείνων ἐρειπίων, εἰς ἃ τὸ φῶς τῆς σελήνης προσέθετε μεγαλοπρέπειαν αὐστη-

ροτέραν, ὥστε ἐνέπνεον σεβασμὸν ταῦτα καὶ εἶδός τι δειλίας, ἣν διέλυεν ὁμως τὸ μέγα πλῆθος τῶν παρευρισκομένων. Συνεκινήθην μεγάλως.

Μετὰ μακρὰν ἀναμονὴν τῶν εἰσαχθέντων ἐκεῖ δι' εἰσιτηρίων, ἔφθασε τέλος ὁ Βασιλεὺς μετὰ τοῦ Πρίγκηπος καὶ τῆς Πρίγκηπέσσης. Λαμπρὰ βεγγαλικά φῶτα ἀνέλαμψαν εἰς τὰ ἀρχαῖα ἐκεῖνα μάρμαρα· πάντων δὲ λαμπρότερα ὡς πρὸς τὸν ποικιλόχρουν φωτισμὸν ἦσαν τὰ προπύλαια· τὸ Ἐρεχθεῖον ἐπίσης ἦτο λαμπρόν. Πρὸς στιγμὴν, ὅτε ἡ πρώτη ἐφάνη λάμψις τῶν φώτων, ἐνόμισα ὅτι ἀνέτελλεν ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ ἐρειπιωμένη Ἀκρόπολις ἔμελλε καὶ πάλιν ν' ἀναδειχθῇ λαμπρὰ ὡς πάλαι ποτὲ, ἀνταξία τῆς Παγκοσμίου τῆς Ἑλλάδος δόξης, νέαν ὑποσχόμενη ἀθανάσιαν καὶ νέον μεγαλεῖον εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν. Πτηνὰ πεφοβισμένα ἐξῆλθον τῶν ἐπὶ τῶν κιόνων φωλεῶν αὐτῶν καὶ ἔτυπτον τὰς πτέρυγας ἄνω τῶν κεφαλῶν ἡμῶν περιϋπτάμενα· φλόγες τρέμουσαι καθίσταν ὡχρὰ ὡς τεθνεώτων πάντων τὰ πρόσωπα. Ἐνόμισα ὅτι ἐγίνετο μετεμψύχωσις ἡμῶν, ὅτι πάντες εἰς ἀρχαίους Ἑλλήνας ἠθέλομεν μεταμορφωθῇ, ὅτι ἐτελοῦντο τὰ Παναθήναια, ὅτι ἐλάμβανον καὶ οἱ λίθοι ζωὴν. Οὐδὲν ἐσκεπτόμην· ἐρρέμβαζον, ὠνειρευόμην, ἤμην Θεὸς πρὸς στιγμὴν. Ἡ μουσικὴ ἐπαιάνιζε.

Ἦχος πυροβόλου μ' ἐξύπνησε· διελύθη τὸ λαμπρὸν ὄναρ, ὅπερ δὲν δύναμαι νὰ ἐκθέσω, διότι ἦτο ἀμυδρόν, ἢ μᾶλλον λαμπρὸν πολὺ καὶ στιγμιαῖον.

Βεβήλωσις!.. ἀνέκραξα δυσανασχετῶν. Μετατρέπουσιν εἰς θηλυπρεπὲς τῆς ἐποχῆς ἡμῶν καίριον τὸ ἱερὸν καὶ μέγα τῆς εὐκλείους ἀρχαιότητος μνημεῖον! — Ὁσμὴ πυρίτιδος καὶ θεῖου μὲ ἀπέπνιξεν, ἐνῶ πρὸ μικροῦ καθαρὸν, εὐώδη καὶ δροσερὸν ἀνέπνεον ἀέρα ἐν μέσῳ ἐρειπίων, ἅτινα τώρα ὡς φάσματα φαίνονται κλονιζόμενα ἕνεκα τῆς ἀπαισίας λάμψεως τῶν βεγγαλικῶν φώτων. Ἦσαν περίξ μου πάντες ὡχροὶ· ἐφαντάσθην πάντας νεκρούς. Καὶ ἔπρεπε νὰ πῶμεν πάντες νεκροί, ἀφοῦ ἐφαίνοντο καταπίπτοντες οἱ σεβαστοὶ ἐκεῖνοι κλονεῖς. Ἐδεῖ λοιπὸν τοιοῦτον φῶς, ἐφευρέσεως ἐποχῆς παρηκμακυίας, νὰ φωτίσῃ εἰς τοιαύτην ὥραν